

Sygn. akt. IV Ka 683/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący SSO Danuta Lesiewska

Sędziowie SO Mariola Urbańska - Trzecka - sprawozdawca

SO Adam Sygit

Protokolant sekr. sądowy Marcin Białowas

przy udziale Gizeli Kubickiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej
w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2013 roku

sprawy **P. C.**

oskarżonego z art. 178a§4 kk w zw. z art. 64§1 kk, art. 244 kk w zw. z art. 64§ 1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Szubinie – X Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Żninie

z dnia 16 maja 2013 roku sygn. akt X K 287/13,

zmienia zaskarżony wyrok w pkt 4 w ten sposób, że za podstawę prawną wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności przyjmuje przepis art. 86 § 1 kk i art. 91 § 2 kk; w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; wymierza oskarżonemu opłatę w wysokości 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych za II instancję i obciąża go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 683/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Szubinie X Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Żninie sygn. akt X K 287/13 **P. C.** został uznany za winnego tego, że:

I. w dniu 13 lutego 2013 roku o o godz. 21.00 w miejscowości Ż. na ulicy (...) kierował samochodem m-ki C. (...) o nr. Rej (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, gdzie przeprowadzone badanie na urządzeniu kontrolno-pomiarowym do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu wykazało o godzinie 21.30-0,46 mg/l i o godzinie 21.46-0,41 mg/l zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu jednocześnie nie stosując się orzeczonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 175/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 22 listopada 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 414/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od dnia 21 grudnia 2011 roku do dnia 21 grudnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 21

grudnia 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 414/10 za czyn z art. 178a§ 1 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz w okresie od dnia 21 czerwca 2011 roku do dnia 21 grudnia 2011 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 175/10 za czyn z art. 178a§ 1 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk a także w okresie od 21 grudnia 2010 roku do dnia 21 czerwca 2011 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 26 listopada 2009 roku sygn. akt II K 527/09 za czyn z art. 178a§ 1 kk oraz tego, że

II. w dniu 25 lutego 2013 roku o godz. 0:25 w Ż. na ulicy (...) kierował samochodem m-ki C. (...) o nr. Rej (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, gdzie przeprowadzone badanie na urządzeniu kontrolno-pomiarowym do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu wykazało o godzinie 1:55-0,88 mg/l, i o godzinie 2:10- 0,83 mg/l zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, jednocześnie nie stosując się orzeczonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 175/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 22 listopada 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 414/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od dnia 21 grudnia 2011 roku do dnia 21 grudnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 21 grudnia 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 414/10 za czyn z art. 178a§ 1 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz w okresie od dnia 21 czerwca 2011 roku do dnia 21 grudnia 2011 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 175/10 za czyn z art. 178a§ 1 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk a także w okresie od 21 grudnia 2010 roku do dnia 21 czerwca 2011 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 26 listopada 2009 roku sygn. akt II K 527/09 za czyn z art. 178a§ 1 kk

z tym ustaleniem w odniesieniu do czynów opisane w punktach I i II, że kierował pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym i że czyny te stanowiły ciąg przestępstw z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 64 §1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzono oskarżonemu środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat.

Nadto oskarżony został tymże wyrokiem uznany za winnego tego, że:

III. w dniu 6 marca 2013 roku o godz. 17.25 w Ż. na ulicy (...) kierował samochodem marki L. o nr rej, (...) nie stosując się do orzeczonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 175/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 22 listopada 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 414/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od dnia 21 grudnia 2011 roku do dnia 21 grudnia 2012 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 21 grudnia 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 414/10 za czyn z art. 178a§ 1 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk oraz w okresie od dnia 21 czerwca 2011 roku do dnia 21 grudnia 2011 roku kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 czerwca 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 175/10 za czyn z art. 178a§ 1 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk z tym ustaleniem, że oskarżony kierował pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym tj. przestępstwa z art. 244 kk w zw. z art. 64 §1 kk i za to na podstawie art. 244 kk wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 i 86 § 1 kk połączono kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone w punktach 1 i 3 wyroku i wymierzono karę łączną 1 roku pozbawienia wolności.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł oskarżony kwestionując rozstrzygnięcie o karze.

Z uwagi na trudną sytuację rodzinną i finansową P. C. wniósł o warunkowe zawieszenie orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Sąd Odwoławczy zważył co następuje:

Apelacja oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie, jednakże wywołując kontrolę instancyjną wyroku musiała doprowadzić do jego zmiany w zakresie podstawy prawnej orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

Stwierdzić w pierwszym rzędzie należy, że w ocenie sądu odwoławczego - sąd pierwszej instancji w sposób w pełni należyty przeprowadził postępowanie dowodowe, po czym poczynił trafne ustalenia faktyczne, w zakresie określonym w części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, po przeprowadzeniu gruntownej analizy i oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie dochodząc do słusznego wniosku, że materiał zebrany w sprawie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że oskarżony P. C. dopuścił się zarzucanych mu czynów a jego wina, jak i okoliczności przypisanych przestępstw nie budzą żadnych wątpliwości. Zgodnie z przepisami procedury karnej sąd zebrał i ujawnił pełny materiał dowodowy niezbędny do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu. Nie pominął przy tym żadnych koniecznych i dostępnych środków dowodowych. Lektura uzasadnienia wskazuje, że sąd dokonał zgodnej z wymogami i zasadami procesowymi, wszechstronnej i rzetelnej analizy i oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, stosownie do wskazania zawartego w art. 4 k.p.k., uwzględnił zarówno dowody przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, nie przekraczając przy tym zasady swobodnej ich oceny, z których to wyprowadził prawidłowe wnioski, które odpowiadają zasadom logicznego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, zgodnie z treścią art. 7 k.p.k. Sąd orzekający wskazał, jakie fakty uznał za dowiedzione, na czym opierał poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. W związku z powyższym podkreślić należy, iż proces wyrokowania w przedmiotowej sprawie w pełni odpowiada przepisom procedury karnej.

Czyniąc natomiast zadość stosownym wymogom procesowym przewidzianym dla postępowania odwoławczego treścią przepisów art. art.: 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k., należy stwierdzić co następuje.

Podniesiony w apelacji osobistej oskarżonego zarzut rażącej niewspółmierności kary jest niezasadny i nie sposób uznać, iż orzeczona wobec oskarżonego P. C. kara łączna 1 roku pozbawienia wolności za przypisane mu przestępstwa zawierała cechy niewspółmierności, zwłaszcza niewspółmierności rażącej, a przecież tylko wówczas mogłaby ona stanowić skuteczny zarzut apelacyjny.

Tytułem uwag natury ogólnej stwierdzić należy, że jako podstawę odwoławczą ustawodawca traktuje tylko taką niewspółmierność kary, która ma charakter rażącej. Niewspółmierność musi, zatem już przy wstępnym oglądzie rzucać się w oczy i nie nadawać się do zaakceptowania, nie może to, więc być dysproporcja mała, lecz znaczna. Inaczej rzecz ujmując, chodzi o różnice ocen o charakterze zasadniczym. Z sytuacją rażącej niewspółmierności kary mamy do czynienia w szczególności wówczas, gdy rozmiar represji w rozpoznawanej sprawie jest w sposób oczywisty nieproporcjonalny w stosunku do dolegliwości wymierzanych podobnym sprawcom w podobnych sprawach. Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 02.02.1995r. wyraził pogląd, że nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (sygn. akt KRN 198/94, OSP 1995, Nr 6, póż. 18). Zatem rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt. 4 kpk zachodzić może tylko wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego (wyrok SN z dnia 14.11.1973r. III KR 254/73, OSNPG 1974, Nr 3 - 4. póż. 51).

Kierując się powyższymi zasadami Sąd Odwoławczy nie podzielił zawartego w apelacji zarzutu upatrującego w orzeczeniu wobec oskarżonego P. C. kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności jako rażąco niewspółmiernej. Powyższe stanowisko Sąd Odwoławczy oparł przede wszystkim na uznaniu, iż wymierzając oskarżonemu karę Sąd I Instancji należycie uwzględnił zarówno okoliczności obciążające jak i łagodzące. W szczególności Sąd ten trafnie przyjął jako okoliczność obciążającą oskarżonego wysoki stopień społecznej szkodliwości czynów jakich się dopuścił w krótkich odstępach czasu, a także uprzednią, trzykrotną karalność oskarżonego za podobne czyny i działanie w warunkach recydywy. Sąd I instancji jak wynika z uzasadnienia wziął również pod uwagę warunki i właściwości osobiste oskarżonego. Wziął też pod uwagę fakt przyznania się do winy oraz to, że nie utrudniał postępowania. Zgodnie, bowiem z art. 53 § 2 kk warunki i właściwości osobiste sprawy są jednymi z wielu okoliczności wymienionych w tym przepisie mającymi wpływ na wymiar kary, jednakże nie można zapominać, że najważniejsze dyrektywy wymiaru kary przewidziane są w § 1 art. 53 kk. wśród których ustawodawca wskazuje, że kara nie może przekraczać stopnia winy sprawy, powinna uwzględniać stopień społecznej szkodliwości czynu, powinna brać pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do oskarżonego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Dyrektywą fundamentalną w kodeksie karnym zarówno dla zasad odpowiedzialności, jak i dla wymiaru kary jest dyrektywa winy. Zgodnie z art. 53 § 1 kk sąd przy wymiarze kary zobowiązany jest baczyć, aby jej dolegliwość "nie przekraczała stopnia winy". Stopień winy wyznacza górną granicę (pułap) dolegliwości związanej z wymierzeniem kary. Nie można, zatem orzec kary lub środków karnych, których dolegliwość przekraczałaby stopień winy, chociażby za takim orzeczeniem przemawiały inne dyrektywy, np. prewencji ogólnej czy indywidualnej. Wina pełni w tym ujęciu funkcję limitującą wyznaczającą górną granicę konkretnej kary.

Analizując powyższe wskazać należy, iż zdaniem Sądu Okręgowego orzeczona wobec oskarżonego kara łączna 1 roku pozbawienia wolności nie przekracza stopnia jego winy i jest adekwatna do społecznej szkodliwości jego czynów.

Jak wyżej wskazano, orzekając karę Sąd uwzględnia również potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Chodzi tu o wpływ, jaki orzeczona kara powinna wywrzeć w kierunku ugruntowania w społeczeństwie prawidłowych ocen prawnych i stosowanego do tych ocen postępowania, o potwierdzenie przekonania, że w walce z przestępczością zwycięża praworządność, a sprawcy są sprawiedliwie karani. Kara jest jednym z ważnych środków zwalczania przestępczości. Karą współmierną i dającą zarazem zadośćuczynienie społecznemu poczuciu sprawiedliwości jest tylko taka kara, która uwzględnia wszystkie dyrektywy jej wymiaru, a w szczególności zawarte w art. 53 kk. Kara pozbawienia wolności powinna kształtować społecznie pożądaną postawę skazanego, a zwłaszcza wdrażać do poszanowania zasad współżycia społecznego oraz do przestrzegania porządku prawnego. W niniejszej sprawie taką karą – będącą sprawiedliwą odpłatą za popełnione czyny może być tylko i wyłącznie surowa kara bezwzględna pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu Okręgowego oskarżony nie zasługuje na łagodniejsze potraktowanie, jak się tego domaga w apelacji.

Swoim kolejnymi czynami wykazał dostatecznie jaskrawo swój całkowicie lekceważący stosunek do obowiązującego porządku prawnego i norm moralnych funkcjonujących w państwie prawa. Okoliczności te niewątpliwie przekonują o słuszności stanowiska sądu meriti co do braku podstaw do przyjęcia, że po stronie oskarżonego istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna, że pozostając na wolności będzie przestrzegał porządku prawnego i nie popełni ponownie przestępstwa.

Innymi słowy, nie ma żadnych podstaw by zastosować wobec oskarżonego dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Dotychczasowy sposób życia oskarżonego, wchodzenie wielokrotnie w konflikt z prawem dowodzi, że oskarżony jest niepoprawnym przestępcą, nie wyciąga żadnych wniosków z poprzednich wyroków skazujących, ma lekceważący stosunek do obowiązującego porządku prawnego, co w konsekwencji wskazuje na to, że dotychczasowy proces resocjalizacji oskarżonego nie przyniósł żadnych pozytywnych efektów.

Okoliczności podnoszone w apelacji, związane z trudną sytuacją finansową i rodzinną oskarżonego w świetle powyższych uwag, nie mogą zmienić oceny Sądu Odwoławczego, co do słuszności stanowiska sądu rejonowego w zakresie ukształtowania wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności wobec oskarżonego. Konstatując - w ocenie Sądu Okręgowego - rozstrzygnięcie w omawianej materii sąd I instancji uczynił, respektując zasady wymiaru kary i

nie wykroczył poza swoje uprawnienia w zakresie swobodnego kształtowania sędziowskiego wymiaru kary. Kara w ostatecznym swym wymiarze została ukształtowana uwzględniając wszystkie okoliczności tej sprawy, jest adekwatna w stosunku do winy i społecznej szkodliwości czynów jakich się dopuścił P. C. i spełnia cele kary tak w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej, czyniąc zadość wymogom kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Ingerencji ze strony sądu odwoławczego wymagała natomiast podstaw prawna przyjęta za podstawę orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, którą sąd I instancji z obrazą prawa materialnego orzekł na podstawie art. 85 kk i art. 86§ 1 kk.

Tymczasem w zaistniałej sytuacji procesowej skoro oskarżonemu P. C. przypisano popełnienie przestępstw popełnionych w warunkach ciągu przestępstw(punkt 1 wyroku) oraz przestępstwa (punkt 3 wyroku) to podstawą prawną orzeczonej kary łącznej winien być tylko i wyłącznie przepis art. 86§ 1 kk w zw. z art. 91 § 2 kk.

Z tych wszystkich względów Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 4 w ten sposób, że za podstawę prawną wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności przyjmuje przepis art. 86§ 1 kk w zw. z art. 91 § 2 kk. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk.